

Bilag

Katalog over emner for analyser m.v. for forsvarsforligskredsen til udarbejdelse af Center for Militære Studier, Københavns Universitet, i 2012

Der er i produktions- og ydelseskontrakt mellem Forsvarsministeriet og Center for Militære Studier (CMS) for 2012 afsat timer til at gennemføre analyser for forsvarsforligskredsen (op til 2.500 timer). I den forbindelse kan CMS udarbejde rapporter, 'briefs' samt oplæg til seminarer, konferencer, rundbordssamtaler m.v. efter ønske fra forsvarsforligskredsen.

CMS vil på den baggrund som udgangspunkt kunne løfte tre store projekter med en briefing og et skriftligt produkt eller en konference og to projekter.

Følgende emner kan inspirere forsvarsforligskredsen til ønsker om produkter fra Center for Militære Studier i 2012:

Forsvarspolitisk konference om et konkret tema

Med inspiration i Undervisningsministeriets Sorø-møde kan der afholdes en konference, hvis målsætning – igennem foredrag, paneldebatter og workshops – kunne være at styrke debat og policyudvikling på det forsvarspolitiske område. Konferencen vil være en oplagt platform for kommunikation mellem forsvarspolitikere, Forsvarsministeriet og dets interessenter og vil kunne benyttes til at lancere nye politiktiltag, fremvise nyt materiel el. lign.

Analyse af de sikkerhedspolitiske vilkår for dansk forsvarspolitik

Med udgangspunkt i beretningen fra forsvarskommissionen af 2008 vil projektet kunne af-dække de sikkerhedspolitiske udfordringer og muligheder, som Danmark står overfor. Fokus kan være på de områder, hvor militære midler af forskellig karakter kan bidrage til løsnin-gen af fremtidens sikkerhedspolitiske opgaver. Desuden vil analysen kunne redegøre for Danmarks deltagelse i internationalt sikkerhedspolitisk samarbejde, herunder for Danmarks sikkerhedspolitiske forpligtelser i internationale organisationer og i henhold til traktater m.v. Endelig vil analysen kunne opstille forslag til målsætninger for Danmarks fremtidige sikkerhedspolitik og beskrive de sikkerheds- og forsvarspolitiske opgaver, som Danmarks forsvar skal medvirke til at varetage i fremtiden.

Nordisk forsvarssamarbejde

Der kan gennemføres en analyse af de historiske erfaringer med nordisk forsvarssamarbejde såvel som de fremtidige muligheder i et sådant samarbejde i en 'smart defence'-kontekst. Analysen kan ske med udgangspunkt i de områder, hvor der i dag er sammenfaldende sikkerhedspolitiske interesser, samt områder hvor et sådant sammenfald kan etableres.

Sammenligning af forsvarsplanlægningen i udvalgte lande

Et omskifteligt trusselsbillede og budgetbesparelser stiller krav til forsvarsplanlægningen i alle vestlige lande. Projektet vil kunne analysere forskellige tilgange og resultater hos en række europæiske lande, som er sammenlignelige med Danmark.

Smart Defence – muligheder for Danmark?

NATO søger at tænke nyt såvel som strategisk, økonomisk og organisatorisk i lyset af den strategiske og politiske uforudsigelighed kombineret med tidens reducerede økonomiske rammer. NATO's 'Smart Defence' dagsorden kan åbne for muligheder for nytænkning i Danmark. Projektet vil udlede konkrete forslag.

Fremtidigt dansk FN-engagement

Studie af udfordringer og muligheder for fremtidigt dansk FN-engagement. Herunder analyse af fremtidens FN-fredsbevarende operationer og afdækning af operationernes kritiske mangler samt analyse af fremtidens kapacitetsopbygning i FN-regi og mulige synergier med danske indsatser.

Fælles nordiske beredskabskapaciteter

Fælles nordiske beredskabskapaciteter kan være en smartere og billigere måde at indrette dele af redningsberedskabet på. Projektet vil se på muligheder og begrænsninger i forhold til fælles nordiske beredskabskapaciteter.

Kan nye kapaciteter opnås ved at kombinere forsvarets, beredskabets og hjemmeværnets eksisterende kapaciteter?

De økonomiske udfordringer samfundet står overfor og ønsket om at sikre et forsvar, hjemmeværn og beredskab i fortsat udvikling nødvendiggør, at eksisterende kapaciteter i højere grad samtænkes. Projektet vil se på, om der ved at kombinere myndighedernes eksisterende kapaciteter, kan opnås nye relevante nationale og internationale kapaciteter.

Fremtidens internationale opgaver for beredskabet

Beredskabsstyrelsen løser i dag en række internationale beredskabsopgaver i samarbejde med FN, EU, de øvrige nordiske lande m.fl. Med udgangspunkt i de senere års naturkatastrofetrends og redningsberedskabets nuværende kapaciteter vil projektet beskrive den fremtidige efterspørgsel efter redningsberedskabets internationale kapaciteter.

Militær kapacitetsopbygning

Der ses en stadig større fokus på stabilisering og opbygning i skrøbelige og udsatte stater. Danmark har bl.a. deltaget med militære trænere i Baltikum, Irak og Afghanistan samt i kapacitetsopbygning i Østafrika. Hvilke strukturer/setup har andre lande opbygget og hvilken type opgaveløsning (bløde/hårde) deltager de i. Hvilke fremtidige opgaver ville være relevante at deltage i/fokusere på for Danmark, herunder identificering af mulige samarbejdspartnere.

Forsvarets kapacitetsudvikling

Forsvaret har i ca. tyve år udviklet og opbygget kompetencer for styrker fra alle tre værn, som Danmark som nation har høstet stor anerkendelse for hos vore allierede. Samtidig pågår en række udviklingsarbejder i NATO og ved en række allierede, hvor der ses på udvikling af kapaciteter til morgendagens operationer. Det er derfor relevant at spørge, hvilke kapaciteter til internationale operationer bør Danmark fastholde og udvikle eller nyudvikle som selvstændige nationale kapaciteter og hvilke kapaciteter kan der søges andre – f.eks. bi- og multinationale – løsninger på?

Værnsfælles planlægnings- og føringskapacitet

Som aftalt i Forsvarsforlig 2010-2014 har forsvaret undersøgt mulighederne for en værnsfælles planlægnings- og føringskapacitet baseret på de eksisterende taktiske stabe i værneene. Analysen er endnu ikke færdigbehandlet. Hvordan håndterer andre lande planlægning og føring af værnsfælles operationer og hvilke muligheder er der for, at Danmark kan anvende disse landes erfaringer på området, herunder om der er særlige operationstyper, der bør være indledningsvise mål for dansk kompetenceopbygning? Skal den værnsfælles planlægnings- og føringskapacitet gøres permanent? Hvilke modeller for en permanent struktur for en værnsfælles planlægnings- og føringskapacitet er anbefalelsesværdig?

Anvendelsen af satellitkommunikation og alternative overvågningssystemer i Arktis

Der forudses stadig større trafik i og omkring Arktis, hvilket medfører et forøget behov for overvågning i regionen. Anvendelsen af satellitkommunikation og andre overvågningssystemer som alternativ til den traditionelle overvågning med fly og skib bør undersøges som en mere omkostningseffektiv mulighed. Det er derfor relevant at undersøge teknologiske udviklingstrends, den respektive udvikling i sammenlignelige områder (Antarktis), udvikling og anvendelse af alternative overvågningssystemer hos de øvrige arktiske kyststater samt mulighederne for bi- og multilateralt samarbejde inden for overvågning i Arktis.

Analyse af piraterilovgivning hos pirateribekæmpende stater

Det har længe pågået drøftelser om mulighederne for retsforfølgelse i de pirateribekæmpende stater, særligt i arbejdsgruppe 2 under Kontaktgruppen for pirateri ud for Somalias kyst. FMN er ved Internationalt kontor lead på et intensiveret arbejde vedr. dette. I den forbindelse kunne det være interessant at få udarbejdet en "politologisk analyse" af piraterilovgivningen samt ændringen af den i de stater, vi normalt sammenligner os med, herunder hvilke bevæggrunde de enkelte stater - eksempelvis Frankrig, Belgien og Spanien - har haft for at justere deres lovgivning.